

พัทลุง

การเดินทาง

ทางรถยนต์ สามารถไปได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทางแรกตามทางหลวงหมายเลข 4 ถึงชุมพร (สี่แยกปทุมพร) แยกเข้าระนอง พังงา กระบี่ ตรัง จนถึงพัทลุง ระยะทางประมาณ 1,140 กิโลเมตร หรือเส้นทางที่ 2 เมื่อมาถึงชุมพร เข้าทางหลวงหมายเลข 41 จนถึงจังหวัดพัทลุง ระยะทางประมาณ 840 กิโลเมตร และเส้นทางที่ 3 เมื่อมาถึงชุมพรแล้ว ผ่านสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 403 จากนั้นจึงเข้าทางหลวงหมายเลข 41 ที่ชุมทางเขาชุมทอง จนถึงพัทลุง

รถโดยสารประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด ถนนบรมราชชนนี มีรถออกจากสถานีทุกวันๆ รถโดยสารธรรมดา รถโดยสารปรับอากาศทุกวันๆ ละ 1 เที่ยว เวลา 20.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 435-1200, 4347192

มีรถเอกชนวิ่งบริการ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 12 ชั่วโมง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถออกเดินทางทุกวัน เวลา 19.30 น. อัตราค่าโดยสารรถปรับอากาศธรรมดา 376 บาท ปรับอากาศดีไอพี 560 บาท รายละเอียดติดต่อ โทร. 435-1199 สำนักงานพัทลุง (074) 612070 และบริษัท ทรัพย์ไพศาล มีรถออกวันเว้นวัน วันละ 2 เที่ยว เวลา 18.00 น. และ 20.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 435-5017 สำนักงานพัทลุง (074) 612055

รถไฟ มีบริการรถไฟผ่านท้องที่อำเภอเมือง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน รายละเอียดติดต่อสอบถามได้ที่ 223-7010, 223-7020

เครื่องบิน มีเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด ไปจังหวัดตรังและหาดใหญ่ทุกวัน สอบถามรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ โทร. 280-0060, 628-2000 หรือที่การบินไทย จังหวัดตรัง โทร. (075) 218066, 219923 และการบินไทย สำนักงานหาดใหญ่ โทร. (074) 245851-2, 243711, 233433

พัทลุง เป็นเมืองเก่าแก่โบราณเมืองหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย และเป็นเมืองแห่งเขาอกทะลุ มีประวัติสันนิษฐานว่าพัทลุงเป็นเมืองที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยศรีวิชัย ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ที่เขาหัวแดง ฝั่งตรงข้ามกับเมืองสงขลาในปัจจุบัน แต่เนื่องจากมีภัยต่างๆ มารบกวนทำให้ต้องย้ายเมืองไปตั้งอยู่ตามตำบลต่างๆ หลายครั้ง

ในรัชกาลพระรามาธิบดีที่ 1 (อุทุมพร) แห่งกรุงศรีอยุธยา “เมืองพัทลุง” เป็นส่วนหนึ่งใน 15 หัวเมืองปักษ์ใต้ที่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งมีฐานะเป็น เมืองพระยามหานคร ขึ้นตรงกับกรุงศรีอยุธยา ต่อมาใน พ.ศ.1927 เมื่อสมเด็จพระรามาเมศวรยกทัพไปตีเชียงใหม่ได้ชัยชนะ จึงอพยพชาวภาคเหนือส่วนหนึ่งลงมาไว้ที่เมืองพัทลุง ต่อมาในสมัยอยุธยาตอนปลายเมืองพัทลุงได้ย้ายไปตั้งที่ท่าเสม็ด ปัจจุบันอยู่ในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และย้ายอีกครั้งมาตั้งที่ตำบลควนมะพร้าว ในเขตอำเภอเมืองปัจจุบัน ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดฯ ให้ยกเมืองพัทลุงขึ้นตรงต่อกลาโหมโดยมีฐานะเป็นเมืองชั้นโทและได้ย้ายเมืองไปอยู่ที่ปากน้ำลำปำ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล เมืองพัทลุงได้ถูกจัดให้ขึ้นกับมณฑลนครศรีธรรมราชจนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2467 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้โปรดฯ ให้ย้ายเมืองมาตั้งที่ตำบลคูหาสวรรค์ซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบันนี้ เมื่อได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลในปี พ.ศ.2476 พัทลุงจึงได้มีฐานะเป็นจังหวัดตั้งแต่นั้น

อาณาเขตและการปกครอง

จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันตกของทะเลสาบ สงขลา โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 860 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 3,424.473 ตารางกิโลเมตร

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเทือกเขานครศรีธรรมราช หรือเขาบรรทัด

แบ่งการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน อำเภอกงหรา อำเภอตะโหมด อำเภอป่าบอน อำเภอศรีบรรพต กิ่งอำเภอบางแก้ว และกิ่งอำเภอป่าพะยอม

ระยะทางจากอำเภอเมืองไปอำเภอต่างๆ

อำเภอควนขนุน	17	กิโลเมตร
อำเภอเขาชัยสน	28	กิโลเมตร
อำเภอปากพะยูน	66	กิโลเมตร
อำเภอกงหรา	40	กิโลเมตร
อำเภอตะโหมด	39	กิโลเมตร
อำเภอป่าบอน	50	กิโลเมตร
อำเภอศรีบรรพต	35	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอบางแก้ว	10	กิโลเมตร
กิ่งอำเภอป่าพะยอม	32	กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอเมือง

พระพุทธนิโรคนิรตนรายชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือ ที่เรียกกันว่า “พระสี่มุมเมือง” เป็นพระพุทธรูปประจำภาคใต้ และพระคู่บ้านคู่เมืองของพัทลุง ประดิษฐานอยู่ภายในศาลาจตุรมุข บริเวณด้านหน้าระหว่างศาลากลางจังหวัดกับศาลจังหวัดพัทลุง เป็นพระพุทธรูปหล่อสำริดปางสมาธิ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน (รัชกาลที่ 9) โปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อ พ.ศ. 2511

ถ้ำคูหาสวรรค์ ตั้งอยู่ที่ถนนคูหาสวรรค์ใกล้ๆ ตัวตลาดพัทลุงจะมีทางเลี้ยวซ้ายมือที่เข้าหัวแตก จะเป็นทางไปสู่วัดถ้ำคูหาสวรรค์ วัดนี้สร้างในสมัยอยุธยา ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงแห่งแรกในจังหวัดพัทลุง ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ และพระพุทธรูปนั่งประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำ และบริเวณหน้าถ้ำมีจารึกพระปรมาภิไธยย่อของพระมหากษัตริย์ และชื่อพระวงศ์หลายพระองค์ปรากฏอยู่

ภูเขาอกทะลุ จากวัดคูหาสวรรค์มุ่งหน้าไปบนทางหลวงหมายเลข 4047 ภูเขาไฟพัทลุงจะพบภูเขาอกทะลุตั้งตระหง่านอยู่ทางด้านตะวันออกของสถานีรถไฟ ภูเขาอกทะลุเป็นสัญลักษณ์ของพัทลุง มีความสูงประมาณ 250 เมตร มีทางสำหรับปีนขึ้นยอดเขาเพื่อชมทิวทัศน์ของเมืองพัทลุงได้ ลักษณะพิเศษของภูเขานี้คือ มีช่องแลทะลุยอดภูเขาอยู่บริเวณเกือบตอนปลายของยอดเขาซึ่งเป็นที่มาของชื่อภูเขานี้

ถ้ำมาลัย อยู่ห่างจากสถานีรถไฟประมาณ 2 กิโลเมตร

บนเส้นทางหลวงหมายเลข 4047 ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 7-8 จะมีทางลูกรังแยกซ้ายมือเข้าไปอีก 2 กิโลเมตร ถ้าน้อยในเทือกเขาเดียวกันกับภูเขาอกทะลุ ถูกค้นพบโดยพระรุดงค์จากภาคอีสานชื่อพระมาลัย จึงได้ตั้งชื่อตามชื่อของผู้ค้นพบ ภายในถ้ำมีลักษณะกว้างขวางสลักรูปซุ้ม มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก และมีแอ่งน้ำใสอยู่ตอนในสุดของถ้ำ

วัดวัง ตั้งอยู่ที่ตำบลลำปำ ห่างจากตัวเมือง ไปตามทางหลวงหมายเลข 4047 ประมาณ 6 กิโลเมตร (ใช้เส้นทางเดียวกับเขาอกทะลุและถ้ำมาลัย) เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง สร้างโดยพระยาพัทลุง (ทองขาว) ในสมัยรัชกาลที่ 3 อีกทั้งเคยเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ภายในวัดเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป 108 องค์ ซึ่งเรียงรายอยู่ตามระเบียงคด นอกจากนี้ยังมี พระเจดีย์ วิหาร และพระอุโบสถที่สวยงามน่าชม

วังเจ้าเมืองพัทลุง ตั้งอยู่ใกล้กับวัดวัง เดิมเป็นที่ว่าการและเป็นที่พักอาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันยังเหลืออยู่ส่วนหนึ่งคือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทโรจวงศ์) เป็นผู้ว่าราชการ ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงนางประไพ มุตามะระบุตรราชของหลวงศรีวรวงศ์ ส่วนวังในสร้างเมื่อ พ.ศ. 2432 โดยพระยาอภัยบริรักษ์จักรวาลวิจิตรพิพิธภักดี (เนตร จันทโรจวงศ์) บุตรชายของพระยาพัทลุงซึ่งเป็นผู้ว่าราชการ ปัจจุบันทายาทตระกูล “จันทโรจวงศ์” ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติ โดยกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2526

หาดแสนสุขลำปำ อยู่เลยวัดวังไปตามทางหลวง หมายเลข 4047 อีกประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่นริมฝั่งทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีศาลากลางน้ำชื่อ “ศาลาลำปำที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์บริเวณทะเลสาบ และจากบริเวณชายหาดมีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอยซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของตะกอนปากน้ำลำปำ มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม

น้ำตกบ้านโดน ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลลำสินธุ์ อำเภอเมืองพัทลุง เดินทางจากตัวเมืองถึงได้โดย ไปตามทางหลวง หมายเลข 4 ประมาณ 18 กิโลเมตร มีทางแยกถนนสาย คลองหมวยบ้านกงหรา ระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร จะถึงทางแยกบ้านโดนต่อไปทางทิศตะวันตกประมาณ 5 กิโลเมตร ก็ถึงน้ำตกทางน้ำไหลเป็นชั้นๆ ลดหลั่นลงมา

น้ำตกเขาคราม ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง ไปถึงได้โดยจากตัวเมืองพัทลุง ไปตามทางหลวงหมายเลข 4 ถึงบ้านต้นไทร ระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร มีทางแยกตามถนนสายต้นไทรประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงบ้านเขาคราม มีถนนถึงน้ำตกอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ก็ถึงน้ำตก

ถ้ำสุมน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านนา อยู่ห่างจากตัวเมืองไปตามถนนสายพัทลุง-ตรัง ประมาณ 21 กิโลเมตร มีรถประจำทางวิ่งผ่าน ตัวถ้ำอยู่ห่างจากถนนประมาณ 500 เมตร เป็นถ้ำที่มี

หินงอกหินย้อย และมีห้องโถงกว้างขวางใหญ่โต ร่มเย็นสวยงาม วิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ ถ้ามีสองชั้น คือชั้นแรกเสมอกับ พื้นราบและชั้นใต้ดิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางต่างๆประดิษฐาน อยู่หลายองค์ นอกจากนี้ถ้ำสุมน้อยยังเป็นที่ปีศาจของผู้ที่แสวงหา ธรรมชาติเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ขอความสงบและรักธรรมชาติ

สถานที่ที่น่าสนใจ ในอำเภอควนขนุน

อุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4048 จากอำเภอเมืองพัทลุง-อำเภอควนขนุน ไปสุดที่ทะเลน้อย รวมระยะทางประมาณ 32 กิโลเมตร ทางลาดยางตลอดทั้งสาย เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีพื้นที่ประมาณ 281,250 ไร่ โดยมีพื้นน้ำประมาณ 17,500 ไร่ อยู่บริเวณเหนือสุดของทะเลสาบสงขลา ทะเลน้อยเป็นทะเลสาบน้ำจืด ที่มีนกอยู่มากมายกว่า 150 ชนิด จำนวนไม่ต่ำกว่า 100,000 ตัว นกที่มีมากได้แก่ นกอีโก้ง นกพริก นกเป็ดแดง นกเป็ดคืบแค นกเป็ดผี นกกาบบัว นกอีล้ำ นกอีลุ้ม นกกระปูด นกนางนวล นกนางแอ่น นกยางเปีย นกอัญชัญ นกกระสาแดง นกกระสาขาว อีกาเหี่ยวต่างๆ ฤดูกาลที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการไปดูนก คือช่วงเดือน ธันวาคมถึงเมษายน

นอกจากนกน้ำต่างๆ แล้ว ในทะเลน้อยยังมีพันธุ์ไม้หลายชนิด เช่น ย่านลิเภา จูดหนู แขนง กก สามเหลี่ยม กง ลาโพ จูด บัวหลวง บัวสายแดง บัว จอกหนู ผักตบชวา และสาหร่ายต่างๆ

นักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือไปชมนกได้จากท่าเรือทะเลน้อย และใกล้ที่ทำการอุทยานฯ มีเรือนพักไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย โดยอยู่ในความดูแลของอุทยานฯ ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. 579-7223, 579-5734

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถเดินทางไปได้โดยทางเรือ และทางรถไฟอีกด้วย โดยทางเรือนั้นสามารถเดินทางจากอำเภอต่างๆ ซึ่งอยู่ริมทะเลสาบ เช่น อำเภอระโนด อำเภอสะทิงพระ และอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา อำเภอปากพะยูน อำเภอควนขนุนและอำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ส่วนทางรถไฟไปลงรถไฟที่สถานีปากคลอง จากนั้นต่อรถยนต์ไปทะเลน้อยอีก 8 กิโลเมตร

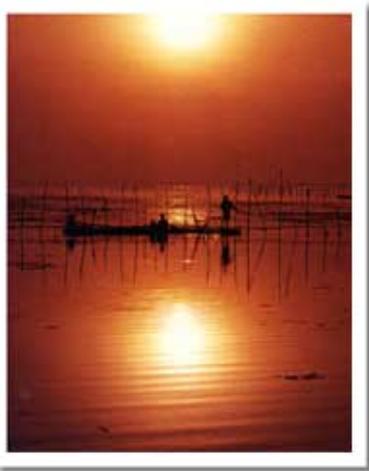
สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเขาชัยสน

บ่อน้ำร้อนธารน้ำเย็น จากตัวจังหวัดไปทางใต้ ตามทางหลวงหมายเลข 4 ประมาณ 25 กิโลเมตร เมื่อถึงกิโลเมตรที่ 47 (บ้านท่านางพรหม) จะมีทางแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4081 ไปอำเภอเขาชัยสน ประมาณ 6 กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาล ซอย 2 ติดที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน จะมีทางลูกรัง แยกขวามือเข้าไป อีกประมาณ 1 กิโลเมตร ก็ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสน อันเป็นที่ตั้งของ

บ่อน้ำเย็นแต่เป็นสวนพักผ่อนเลยไปอีก 300 เมตร เป็นวัดบ่อน้ำร้อน ลักษณะเป็นแอ่งน้ำร้อน เชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ใช้รักษาโรค บางอย่างได้

วัดเขียนบางแก้ว อยู่บนทางหลวงหมายเลข 4081 เลยอำเภอเขาชัยสนไปประมาณ 7 กิโลเมตร ในเขตบ้านบางแก้ว ตรงกิโลเมตรที่ 14 พอดี จะมีทางเข้าอยู่ซ้ายมือ วัดเขียนตั้งอยู่ใกล้ ทะเลสาบสงขลา เป็นวัดเก่าแก่ที่มีพระธาตุบางแก้ว ซึ่งสร้างแบบเดียวกับพระธาตุนครศรีธรรมราชแต่ขนาดเล็กกว่า เป็นปูชนียสถานที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของพัทลุง ซึ่งเชื่อว่าสร้างมาแต่ สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น สันนิษฐานว่าพื้นที่บริเวณวัดเขียนนี้ จะเป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อน เพราะพบซากปรักหักพัง ของศิลาแลง และพระพุทธรูปมากมาย

แหลมจองถนน ตั้งอยู่ที่ตำบลจองถนน จากตัวเมืองพัทลุง ไปตามเส้นทางสายเพชรเกษม เลี้ยวซ้ายผ่านอำเภอเขาชัยสน ไปอีกประมาณ 12 กิโลเมตร รวมระยะทางจากตัวเมืองประมาณ 39 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมง อยู่บนเนินดินและลาดชัน ลงไปยังชายหาดทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีสภาพเป็นน้ำกร่อย และสามารถมองเห็นทิวทัศน์ เกาะแก่งต่างๆได้เป็นอย่างดี มีร้านอาหารและเครื่องดื่มจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวทุกวัน

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอปากพะยูน

เกาะสี เกาะห้า อยู่ในเขตทะเลสาบสงขลา-พัทลุง ท้องที่อำเภอปากพะยูน การเดินทางสามารถเดินทางได้จาก ท่าเรือตำบลลำปำ หรือท่าเรืออำเภอปากพะยูน ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 1 ชั่วโมง เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่ของนกนางแอ่นทะเล เป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่า“เกาะรังนก” และมีการขอสัมปทาน เพื่อนำรังนกเหล่านี้ไปจำหน่าย เกาะรังนกนี้เป็นเกาะที่มีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เคยเสด็จประพาสและทรงจารึก พระปรมาภิไธยย่อไว้ ณ บริเวณหน้าผา การเข้าชมเกาะ

ขออนุญาตได้จากบริษัท สัมปทานรังนก อำเภอปากพะยูน

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอกงหรา

น้ำตกไร่เหนื่อ อยู่ในเขตบ้านไร่เหนื่อ หมู่ 4 ตำบลกงหรา สามารถเดินทางถึงได้โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 อยู่ห่างจากตัวเมือง 18 กิโลเมตร แล้วแยกเข้าเส้นทางสายคลองหอยโข่งบ้านกงหราไปอีก 17 กิโลเมตร ก็จะถึงน้ำตก ลักษณะของน้ำตก มีชั้นค่อนข้างสูงไหลลดหลั่นลงมาเป็นชั้นๆ มองดูคล้ายผ้าปลิวตามสายลม จึงได้ชื่ออีกอย่างว่า “น้ำปลิว”

น้ำตกไพรวัลย์ ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตำบลคลองเฉลิม เส้นทางเข้าชมใช้เส้นทางจากบ้านคลองหอยโข่งไปตามถนนตำบลลำสินธุ์บ้านกงหรา (ทางหลวงหมายเลข 4122) ประมาณ 20 กิโลเมตร ทางเข้าน้ำตกอยู่ทางทิศตะวันตก เป็นทางลูกรังระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงดงามตามธรรมชาติ เยียบสงบและร่มเย็น อุดมไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด บริเวณน้ำตกมีลานจอดรถและร้านอาหารไว้บริการด้วย

น้ำตกบ้านคลองหовеหลัง อยู่ในเขตตำบลกงหรา เส้นทางเดียวกับน้ำตกบ้านไร่เหนื่อ เป็นเขตอนุรักษ์สัตว์ป่าของกรมป่าไม้และมีน้ำพุร้อนอยู่ในบริเวณน้ำตกอีกด้วย

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอตะโหมด

น้ำตกตะโหมด หรือน้ำตกหม่อมจ้อย อยู่ห่างจากตัวอำเภอ 12 กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข 4121 และต่อด้วยเส้นทางหมายเลข 4137 (อยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทลุง) แยกจากทางหลวงหมายเลข 4 เข้าไปจนถึงวัดตะโหมด น้ำตกจะอยู่ในบริเวณหน่วยพิทักษ์สัตว์ป่าตะโหมด ซึ่งอยู่เลยวัดตะโหมดไป 4-5 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่น ลักษณะของน้ำตกจะแบ่งเป็นชั้นๆ แต่ละชั้นมีชื่อต่างกัน มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอศรีบรรพต

อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ตั้งอยู่ที่บ้านโนนวัง ตำบลเขาปู่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 37 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหมายเลข 41 ไปอำเภอควนขนุน แล้วไปแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4164 สู่อำเภอศรีบรรพต เข้าไปประมาณ 17 กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายไปอีก 4 กิโลเมตร ก็ถึงที่ทำการอุทยานฯ ซึ่งมีสภาพเป็นป่าร้อน มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 433,750 ไร่ หรือ 694 ตารางกิโลเมตร

บริเวณอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ **ถ้ำมัจฉาปลาวน** อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานแห่งชาติ

ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย แลดูสวยงามดั่งหีบม่าน มีแอ่งน้ำกว้างประมาณ 400 ตารางเมตร และมีฝูงปลาว่ายวนไปมาอยู่ในแอ่งแอ่งน้ำนี้เกิดจากต้นน้ำซึ่งไหลผ่านทะเลภูเขาในวัง หน้าถ้ำเป็นผาหินสีนิลและร่มรื่นด้วยพรรณไม้นานาชนิด

น้ำตกเหรียญทอง อยู่ห่างจากชุมชนตลาดเขาปู่ ประมาณ 3 กิโลเมตร ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดและเทือกเขาานครศรีธรรมราช และได้รับการขนานนามว่า “น้ำตกร้อยชั้น” ชั้นที่สวยงามที่สุดคือ ชั้นที่ 13 ซึ่งมีจุดชมวิวดูสามารถมองเห็นทิวทัศน์ทะเลน้อยและเขาปู่-เขาย่าได้

จุดชมวิวมัจฉา อยู่ห่างจากที่ทำการกลางประมาณ 250 เมตร จุดเด่นของมัจฉา คือ ในราวประมาณเดือนกุมภาพันธ์-เมษายนของทุกปี จะมีฝูงปลาวนมาทำรังนับเป็นร้อยรังบริเวณหน้าผา และเมื่อถึงฤดูฝนฝูงเหล่านี้ก็จะทิ้งรังปล่อยให้ป็นรังร้างซึ่งจะเป็นเช่นนี้ทุกปี บริเวณจุดชมวิวมัจฉานี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของอุทยานฯ และพรรณไม้ต่างๆ ได้

ทางเดินชมธรรมชาติ เป็นทางสำหรับเดินชมธรรมชาติ อยู่ในบริเวณที่ทำการอุทยานฯ มี 2 เส้นทาง แต่ละเส้นทางมีความกว้างประมาณ 3 เมตร เหมาะสำหรับเดินชมธรรมชาติ เพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ และเพื่อความเพลิดเพลินได้

นอกจากนี้ ในบริเวณที่ทำการอุทยานฯ ยังมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นศูนย์จัดนิทรรศการขนาดย่อม สำหรับให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชม ซึ่งทางอุทยานฯ ได้จัดแสดงนิทรรศการภาพประกอบคำบรรยายไว้ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยอธิบายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว มีห้องสำหรับจัดประชุมและสัมมนา ขนาดจุได้ประมาณ 30 คน และในบริเวณใกล้เคียงกัน ทางอุทยานฯ ได้จัดสถานที่สำหรับกางเต็นท์ได้ประมาณ 50 หลัง ติดต่อขออนุญาตค้างแรมได้โดยตรง ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า หมู่ที่ 9 ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง 93000

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตกิ่งอำเภอบางแก้ว

คลองหูแร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะเดื่อ โดยห่างจากตัวเมืองพัทลุงประมาณ 33 กิโลเมตร ใช้เส้นทางสายเพชรเกษมไปประมาณ 20 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายเขาชัยสน-จงเก (หมายเลข 4081) และเลี้ยวขวาทิศเหนือที่ทำการอำเภอเขาชัยสนไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 5 กิโลเมตร ก็จะถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอจะมีรถจักรยานยนต์รับจ้างไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวด้วย คลองหูแร่มีสภาพเป็นคลองขนาดใหญ่ น้ำใสสะอาด พื้นคลองเป็นทรายและโคลน บริเวณน้ำลึก เหมาะแก่การพักผ่อนหรือลงเล่นน้ำ มีเพิงและร้านอาหารไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยวด้วย

เทศกาลและงานประเพณี

งานประเพณีแข่งโพนลากพระ (ชักพระ) นิยมทำกันทั่วไปในภาคใต้ ในช่วงเดือน 11 (แรม 1 ค่ำ เดือน 11) การลากพระมีอยู่ 2 ลักษณะตามความเหมาะสมของภูมิประเทศ คือ ลากพระทางบกและลากพระทางน้ำ สำหรับจังหวัดพัทลุงเป็นการลากพระทางบกซึ่งจะมีการตีโพน (กลอง) เพื่อควบคุมจังหวะในการลากพระ ขบวนพระลากของแต่ละวัดก็จะมีผู้ตีโพนอยู่บนขบวน และเมื่อผ่านวัดต่าง ๆ ก็จะมีการตีโพนทำทายกัน ทำให้มีการแข่งขันตีโพนเกิดขึ้น และทางจังหวัดพัทลุงก็ได้จัดให้มีการแข่งขันตีโพนขึ้นเป็นประจำทุกปี ในเทศกาลลากพระเดือน 11

การละเล่นชั้ดตัม ประเพณีชั้ดตัมมีที่มาจากอันเกี่ยวข้องกับประเพณีลากพระกล่าวคือ ในสมัยพุทธกาลเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จกลับจากจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ลงมายังโลกมนุษย์ซึ่งตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จะมีพุทธศาสนิกชนรอเข้าเฝ้าเพื่อถวายภัตตาหารแด่พระพุทธองค์ แต่เนื่องจากพุทธศาสนิกชนมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถถวายภัตตาหารได้อย่างใกล้ชิด จึงได้มีการนำไปไม้มาห่อหุ้มภัตตาหาร ซึ่งเรียกกันว่า “ข้าวตัม” หรือ “ตัม” และพยายามโยนตัมเหล่านั้นให้ลงบาตร แต่การโยนทำให้ตัมพลาดไปถูกเหล่าพุทธศาสนิกชนด้วยกันเอง ต่อมาจึงกลายเป็นการละเล่นชั้ดตัม และพัฒนาเป็นการแข่งขันด้านไหวพริบและความรวดเร็วว่องไวในการชั้ด และหลบหลีกตัมซึ่งจัดทำอย่างพิเศษ (ใช้ข้าวตากผสมกับทรายห่อด้วยใบตาลเป็นรูปตะกร้อสี่เหลี่ยม) การละเล่นชั้ดตัมต้องอาศัยความกล้าหาญเป็นอย่างมาก เพราะถ้าไม่สามารถหลบหลีกตัมของคู่ต่อสู้ อาจจะเป็นอันตรายได้ ปัจจุบันการชั้ดตัมหาดูได้ค่อนข้างยาก ทางจังหวัดพัทลุงจึงได้จัดให้มีการแข่งขันชั้ดตัมรวมอยู่ในงานประเพณีแข่งโพนลากพระในเดือน 11 ด้วย

งานวันอนุรักษ์มรดกไทยและงานมหกรรมชิงแชมป์หนังตะลุง เป็นงานที่จัดขึ้นในช่วงต้นเดือนเมษายนของทุกปี กิจกรรมภายในงานจะเป็นการจัดนิทรรศการการละเล่นพื้นบ้านปักษ์ใต้

และการประกวดหนังตะลุง ซึ่งได้รับความสนใจจากศิลปินพื้นบ้าน เข้าร่วมการประกวดมากมาย งานดังกล่าวนี้จะจัดขึ้น ณ บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดพัทลุง

สินค้าพื้นเมืองและของฝาก

- สินค้าพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง ส่วนใหญ่จะเป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น เครื่องจักสานต่างๆ ที่ขึ้นชื่อมากก็คือผลิตภัณฑ์เสื่อกระจูด ซึ่งมีมากบริเวณอุทยานนกน้ำทะเลน้อย ผลิตภัณฑ์หนึ่งตะลุง กิ่งอำเภอบางแก้ว ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ตำบลไชยบุรี ชนมของฝากจากอำเภอต่างๆ เช่น
  - กาละแม** ตำบลนางลาด
  - กล้วยฉาบ** อำเภอเมือง
  - ลูกหยีกวน** อำเภอเมือง
  - กุ้งแก้ว** อำเภอปากพะยูน

เบอร์โทรศัพท์ที่ควรทราบ (รหัสทางไกล 074)

สำนักงานจังหวัด	13409
สถานีตำรวจภูธรจังหวัด	611804
โรงพยาบาลพัทลุง	613008, 611521, 617282
บ.ข.ส. พัทลุง	612070

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้เขต 2
สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน
อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000
โทรศัพท์ (075) 346515-6 โทรสาร (075) 346517
พื้นที่ความรับผิดชอบ : นครศรีธรรมราช, ตรัง พัทลุง